

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

کرونا ویروس (۷)

پزشکان و پرستاران در خط مقدم مقابله با کرونا

راهکارهای ارج نهادن به زحمات پزشکان و پرستاران

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: نرگس شامحمدی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	تشکر رهبر انقلاب از زحمات پزشکان و پرستاران در مبارزه با کرونا
۱	نکات برجسته
۱	مقدمه
۲	اهمیت پرستاری در اسلام
۲	اهمیت و جایگاه پزشکی و پرستاری از نگاه امام خمینی (ره)
۲	نگاه مسئولان به پزشکان و پرستاران؛ به عنوان سربازان خط مقدم مبارزه با کرونا
۳	مصادیق ایثار و فداکاری پزشکان؛ پرستاران و کادر درمانی در مبارزه با کرونا
۴	راهکارهای ارج نهادن به زحمات پزشکان و پرستارانی که در صف مقدم مبارزه با کرونا می‌جنگند
۵	جمع بندی

*تشکر رهبر انقلاب از زحمات پزشکان و پرستاران در مبارزه با کرونا

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار رئیس فرهنگستان علوم پزشکی با تشکر صمیمانه از وزارت بهداشت و همکاران وزیر، پزشکان، پرستاران و کادرهای درمانی و مجموعه دست‌اندرکاران پزشکی کشور در مواجهه و مبارزه با ویروس کرونا، خاطرنشان کردند: این زحمات بسیار با ارزش، جایگاه جامعه‌ی پزشکی و پرستاری را در جامعه بالا میبرد که برده است و اجر و ثواب الهی را به دنبال خواهد داشت.

<http://farsikhamenei.ir/news> ۹۸/۱۲/۸

□ نکات برجسته

- امام خمینی (ره): طبابت و پرستاری و خدمت به بیماران؛ یک خدمت بسیار مشکل، لکن بسیار ارزنده است.
- اهمیت پرستاری، در خدمتی است که یک پرستار به بیماران می‌کند که اگر بیشتر از خدمت پزشک نباشد، کمتر از آن نیست.
- اهتمام پیامبران و اولیای معصوم به امر پرستاری نشان دهنده؛ اهمیت و شرافت این شغل است.
- پرستاری یکی از شغل‌های ارزشمند جوامع انسانی است که در مکتب اسلام نیز جایگاه والایی دارد.
- اگر پرستار در کارش با اخلاص باشد، نزد خدا محبوب تر می‌شود.
- تحمل سختی‌ها که اقتضای شغل پرستاری است؛ بر قدر و منزلت پرستاری می‌افزاید.
- اولین شافی خداست، شفا دهنده واقعی بیماران هم اوست و یکی از ماموران شفاء خداوند در زمین؛ پرستار است، چرا که خدا همه کارها را از مجاری اسباب انجام می‌دهد.
- پیامبر گرامی اسلام (ص) ارج و بهای پرارزش پرستاری را چنین می‌فرماید: کسی که در برطرف کردن نیازهای بیمار تلاش کند و نیازهای او را بر آورد، همانند روزی که از مادر متولد شده است، از گناهان پاک می‌شود.

□ مقدمه

این روزها و در اکثریت قریب به اتفاق کشورهای دنیا؛ ویروس خطرناکی با نام "**کرونا ویروس کووید ۱۹**" به جان انسان‌ها افتاده است؛ تا جایی که سازمان بهداشت جهانی وضعیت اضطراری اعلام کرده است و هر لحظه تعداد مبتلایان و قربانیان این بیماری در حال افزایش و اکثر کشورهای جهان به حالت آماده‌باش درآمده‌اند.

در این میان عوامل مختلفی وظیفه رسیدگی به بیماران را دارند که مهمترین آنها کادر درمانی و در راس آنها پزشکان و پرستاران هستند. پزشکان و پرستارانی که در این چند هفته برای مردم سنگ تمام گذاشتند و تا پای جان به بیماران خدمت کرده و می‌کنند. با توجه به تلاش بی وقفه این عزیزان؛ در این نوشتار که با روش اسنادی انجام شده؛ به تلاش و خدمات پزشکان و پرستارانی که در خط مقدم مبارزه با کرونا تلاش خستگی ناپذیری دارند پرداخته و در نهایت راهکارهای چگونگی ارج نهادن به خدمات و زحمات آنان برای مردم به پرداخته شده است.

□ اهمیت پرستاری در اسلام

پرستاری از بیمار در اسلام تا آن اندازه اهمیت دارد که پیامبر (ص) فرمودند: "هر کس یک شبانه روز بیماری را پرستاری کند، خداوند، او را همراه با ابراهیم خلیل، برمی انگیزد و به سان برقی پُر درخشش، از صراط می گذرد".^۱ با این خدمات پرستاران را باید ارج نهاد. همچنین پرستاری از بیمار تا آن اندازه ارزشمند است که علامه طباطبایی فرموده اند: "من حاضر م ثواب تمامی نماز شب هایم را با یک شب پرستاری از بیمار عوض کنم"^۲

□ اهمیت و جایگاه پزشکی و پرستاری از نگاه امام خمینی (ره)

از جمله شغل های بسیار مقدس شغل پزشکی است. شغلی است که اگر پزشک ها به تکالیف انسانی خود عمل کنند، این شغل بسیار شریف و یک عبادتی است و همین طور پرستاری.^۳

□ نگاه مسئولان به پزشکان و پرستاران؛ به عنوان سربازان خط مقدم مبارزه با کرونا

– محمد شریفی مقدم دبیر کل خانه پرستار: پرستاران پیشانی پیکان مبارزه با کرونا در کشور هستند چراکه بیشترین زمان را در بیمارستان و بخش های اورژانس و ایزوله می گذرانند. آنها مدام وضعیت عمومی بیماران درگیر با کووید ۱۹ را بررسی می کنند و خطر ابتلای آنها به این ویروس بسیار زیاد است. باید بگوییم پرستاران در گروه پزشکی، بیشترین خطر تهدید شان می کند که این موضوع کاملاً علمی و اثبات شده است ... به عنوان مثال پرستاری که ۳ روز پشت سر هم در بیمارستان و کنار بیماران می ماند از نظر جسمی و روحی خسته می شود. برخی از آنها برای پیشگیری و اینکه شاید ناقل بیماری باشند به میان خانواده خود نمی روند.^۴

– دکتر محمدرضا ظفرقندی، رئیس نظام پزشکی کشور: در شهرهایی که این بیماری اپیدمی شده، پزشکان متخصص عفونی، پزشکان فوق تخصص ریه و پزشکان آزمایشگاه ها در حال فعالیت و خدمات دهی به بیماران هستند. پزشکان ما در مواجهه اولیه بیشترین درگیری را با ویروس دارند و حجم کاری بسیار زیادی را تحمل می کنند. برخی از همکاران ما ۳ تا ۴ روز پشت سر هم با همان لباس مخصوص و عینک و ماسک فیلتردار داخل بخش می مانند و بیماران جدید را معاینه می کنند و این حجم از کار گاهی طاقت فرسا و غیرقابل تحمل می شود.^۵

– محمد رحمتیان مدیر اداره پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کرمان: در حال حاضر پرستاران خط مقدم مبارزه با کرونا هستند که امیدواریم خداوند کمک کند تا به جامعه خدمت کرده و از سوی دیگر در خانواده و سطح جامعه سلامت روان ایجاد کنند... برای تمام پرستاران استان چه در بیمارستان های خصوصی و چه دانشگاهی، به صورت حضوری، مجازی و کلاس های درون بخشی آموزش های لازم در خصوص برخورد با بیمار و حفاظت فردی برگزار شده است.^۶

۱- پایگاه حوزه؛ ۱۳۹۷

۲- همان

۳- نظر حضرت امام درباره شغل پزشکی؛ پرتال امام خمینی؛ ۹۷/۶/۵

۴- سایت خبری تحلیلی اخبار روز؛ ۹۸/۱۲/۱۰

۵- همان؛ ۹۸/۱۲/۱۰

۶- پرستاران در خط مقدم مبارزه با کرونا قرار دارند ایسنا؛ ۹۸/۱۲/۱۱

- آیت... عبدالکریم عابدینی نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه قزوین: کادر پزشکی و پرستاران را رزمندگان خط مقدم مقابله با ویروس کرونا نامید و از تلاش‌های شبانه روزی همه این عزیزان که با از خودگذشتگی مدافعان سلامت مردم هستند، تشکر و قدردانی کردند.^۱

- تقدیر آیت... دری نجف‌آبادی از تمامی دست‌اندرکاران مبارزه با کرونا و کادر پزشکی و پرستاری: به طور مجدد همه عزیزان را به مراقبت‌های لازم پزشکی و پرهیز از حضور در اماکن عمومی و رعایت توصیه‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی توصیه می‌کنم. امید است با انجام مراقبت‌های لازم پزشکی، دعا و توسل به درگاه حضرت احدیت و استغاثه به حضرت بقیه... ارواحنا فدا، هر چه سریعتر شاهد سلامت و عبور از این ابتلای نگران کننده و بیماری منحوس باشیم.^۲

- دکتر محمد میرزاییگی رئیس کل سازمان نظام پرستاری در نامه ای به رئیس مجلس شورای اسلامی مطرح کرد: پرستاران و سایر پرسنل کادر درمان که به دلیل ویروس کرونا جان به جان آفرین تسلیم می‌کنند، به‌عنوان شهدای خدمت محسوب شوند.^۳

-تقدیر "آنت کندی" رئیس شورای بین المللی پرستاران از خدمات پرستاران ایرانی

آنت کندی رئیس شورای بین المللی پرستاران طی نامه ای به دکتر محمد میرزاییگی رئیس کل سازمان نظام پرستاری از تلاش‌های صورت گرفته در سازمان نظام پرستاری در جهت کنترل و پیشگیری بیماری کرونا و خدمات پرستاران ایرانی در این اپیدمی تشکر و قدردانی کرد.^۴

□ مصادیق ایثار و فداکاری پزشکان؛ پرستاران و کادر درمانی در مبارزه با کرونا

پرستار؛ پزشک و کادر درمانی که در هنگام مواجهه با بیماران به کرونا مبتلا و یا فوت شده اند

عنوان خبر	متن خبر
سومین پرستار گیلانی شب گذشته در اثر ابتلا به ویروس کرونا در رشت درگذشت.	علی شیخ مرادی پرستار بیمارستان قائم (عج) رشت، سومین پرستار گیلانی و پنجمین نفر از کادر درمانی است که طی این ایام در جریان مقابله با ویروس کرونا و نجات جان سایر هموطنان خود در اثر ابتلا به این ویروس جانش را از دست داد. پیش از این نرجس خانعلی زاده پرستار ۲۵ ساله بیمارستان لاهیجان و دو روز قبل نیز غلامرضا وثوقی کیا پرستار تیم جراحی بیمارستان‌های پورسینا و آریای رشت در این جهاد سلامتی فوت کردند. در میان پزشکان متخصص هم؛ دکتر رضا کوچکی نیا پزشک آستانه اشرفیه، دکتر حمید لطفی پزشک متخصص ارتوپدی صومعه سرابی طی روزهای گذشته به دلیل ابتلا به کرونا و همچنین دکتر سیامک دیوشلی متخصص اطفال انزلی مشکوک به ابتلا به کرونا درگذشتند. (ایرنا؛ ۹۸/۱۲/۱۷)
پزشک خط مقدم مبارزه با کرونا، به کرونا مبتلا شد	دکتر فریبا فراهی متخصص طب اورژانس بیمارستان کامکار قم، که این روزها به درمان بیماران کرونایی مشغول بود، با تشخیص کرونا بستری شد. او در نامه ای نوشته بود: "پدرم خودش را جلوی گلوله سپرد که جوان مردم به خاطر یک ماسک و یک دست لباس بعد از سال‌ها تحصیل روی تخت بیمارستان جان نهد"
ابتلای مدیر روابط عمومی سازمان نظام پزشکی به ویروس کرونای جدید	دکتر حسین کرمانپور مدیر روابط عمومی سازمان نظام پزشکی به دلیل ابتلا به ویروس کرونای جدید (کووید-۱۹) چند روزی است در قرنطینه تحت درمان است، (ایسنا؛ ۹۸/۱۲/۱۵)

^۱ - پزشکان و پرستاران، رزمندگان خط مقدم مقابله با کرونا هستند؛ ایرنا؛ ۹۸/۱۲/۱۲

^۲ - پایگاه اطلاع رسانی نظام پرستاری؛ ۹۸/۱۲/۱۰

^۳ - پایگاه اطلاع رسانی سازمان نظام پرستاری، ۹۸/۱۲/۷

^۴ - پایگاه اطلاع رسانی سازمان نظام پرستاری؛ ۹۸/۱۲/۱۴

ابتلای رئیس اورژانس کشور به کرونا. روابط عمومی اورژانس کشور با تأیید ابتلای رئیس اورژانس کشور به کرونا اعلام کرد: حال دکتر پیرحسین کولیوند خوب است و در حال حاضر تحت درمان است. (ایلنا؛ ۹۸/۱۲/۱۳)	ابتلای رئیس اورژانس کشور به کرونا
محمدرضا هاشمیان مدیر بخش ایزوله و قرنطینه بیمارستان مسیح دانشوری: برخی از پزشکان و پرستاران این بیمارستان درگیر بیماری کرونا شده اند. کارکنان بیمارستان مسیح دانشوری روحیه لازم را دارند و همه در حال کار هستند. (پایگاه اطلاع رسانی سازمان نظام پرستاری؛ ۹۸/۱۲/۱۳)	مدیر بخش ایزوله بیمارستان مسیح دانشوری: برخی از کادر درمان مسیح دانشوری درگیر کرونا شده اند
دکتر جهانگیری معاونت نظارت و فنی سازمان نظام پزشکی به دنبال بروز علائم مشکوک به کرونا در بیمارستان مسیح دانشوری بستری و اقدامات تشخیصی و درمانی لازم برای وی در حال انجام است. دکتر جهانگیری در روزهای اخیر از ساعات آغازین صبح تا پاسی از شب در جلسات متعدد سازمان نظام پزشکی، وزارت بهداشت و سایر نهادها و دستگاه‌های ذیربط و نیز صف اول مبارزه با کرونا حاضر بود. (ایسنا، ۹۸/۱۲/۱۳)	ابتلای ۲ تن از مدیران سازمان نظام پزشکی به کرونا
ارسلان زارع استاندار گیلان: بی‌شک درگذشت پرستار گرانقدر نرجس خانعلی زاده و پزشک فداکار آستانه-ای مرحوم دکتر رضا کوچکی نیا، فارغ از اینکه به دلیل چه بیماری فوت کرده باشند؛ نشان دهنده آن است که جامعه پزشکی، پرستاری و کادر درمانی در بیمارستان‌ها و مراکز آموزشی در جریان مبارزه با گسترش ویروس کرونا در خط مقدم خدمات رسانی به مردم حضوری مستمر داشته و دارند... (ایرنا؛ ۹۸/۱۲/۷)	تسلیم استاندار گیلان برای درگذشت پرستار و پزشک فداکار آستانه ای
ایرج حریرچی، معاون کل وزارت بهداشت که سه شنبه ۶ اسفندماه خبر ابتلایش به بیماری کووید ۱۹ را رسانه‌ای کرد، هم اکنون در منزل و در قرنطینه به سر می‌برد. پیگیری‌ها حکایت از آن دارد که حال جسمانی او رو به بهبودی است. ایرج حریرچی عضو هیئت علمی دانشگاه و معاون وزیر بهداشت در جریان تلاش برای مقابله با ویروس کرونا به این ویروس مبتلا شد. او روز سه شنبه ۶ اسفند ۱۳۹۸ در پیامی ویدئویی ابتلای خود به ویروس کرونا را تأیید کرد. (تابناک، ۹۸/۱۲/۶)	تست دکتر حریرچی، معاون وزیر بهداشت در ابتلا به کووید ۱۹ مثبت اعلام شده است

□ راهکارهای ارج نهادن به زحمات پزشکان و پرستارانی که در صف مقدم مبارزه با کرونا می‌جنگند

- انعکاس رسانه ای فعالیت کادر پزشکی و پرستاری در شرایط شیوع کرونا در کشور
- تهیه گزارشات از خانواده پزشکان و پرستارانی که به خدمت رسانی به بیماران مبتلا به کرونا مشغول هستند که در این شرایط کاری سخت نقش خانواده ها در این همراهی چگونه است.
- تهیه گزارش از بیماران بهبود یافته و شرح تلاش خستگی ناپذیر پزشکان و پرستاران در مداوای بیماران از زبان بهبود یافتگان.
- تقدیر هنرمندان و سلبریتی هایی که مسئله دار نیستند از خدمات پزشکان و پرستاران.
- تلاش‌های بی‌وقفه پزشکان و پرستاران کشورمان در مقایسه با خدمات این قشر در سایر کشورها بزرگ‌نمایی شود از نگاه ایثار و از خود گذشتگی.
- به منظور ارج نهادن به خدمات کادر درمانی؛ با تأکید بر پزشکان و پرستاران؛ تقدیرهایی که از سوی مسئولان نظام و سازمان‌های بین‌المللی از خدمات پزشکان و پرستاران در کشور صورت گرفته برای مخاطبان اطلاع رسانی شود.
- مانند: (تقدیر رهبر معظم انقلاب از خدمات پزشکان و پرستاران؛ تقدیر رئیس شورای بین‌المللی پرستاران از خدمات پرستاران ایران و ...)
- انعکاس تلاش‌های بی‌وقفه پرسنل درمان به ویژه پرستاران که این روزها در صف مقدم مبارزه با ویروس کرونا به قهرمانان ملی کشور تبدیل شده‌اند که در روزهای اخیر با ایثار و از خودگذشتگی از بیماران کرونا مراقبت کرده و همواره برای بهبود آنان تلاش می‌کنند.

- انعکاس خشنودی پرستاران و پزشکان از قدردانی مقام معظم رهبری و مردم نسبت به پرسنل بهداشت و درمان و همراهی خانواده‌های آنان و همه عوامل درمانی که با صبر و تحمل خود در کنار تلاش شبانه‌روزی عزیزانشان هستند، باعث خوشحالی و دلگرمی آنان در ادامه خدمات‌رسانی به بیماران شده است.

- قهرمانان ملی این روزهای کشور، پزشکان، پرستاران و پرسنل بیمارستان‌ها هستند که به پاس همه این تلاش‌ها ضروری است رسانه ملی مطالبه‌گری لازم و کافی از مسئولین وزارت بهداشت در جهت رفاه حال این قشر بی‌ادعا به ویژه پرستاران انجام گیرد.

- انعکاس خدمات پزشکان و پرستارانی که حین خدمت به کرونا مبتلا یا فوت شده‌اند...

- انعکاس تقدیر و تشکر چهره‌ها؛ هنرمندان و مسئولان کشور از خدمات پزشکان و پرستاران در مقابله با کرونا مانند:

- قدردانی ورزشکاران و فوتبالیست‌ها، از پرستاران و جامعه پزشکی که در صف مقدم مبارزه با ویروس کرونا هستند با جملاتی چون "پرستاران فداکار قهرمانان هستیم!" قدردانی کردند.

- هنرمندان سینما و تلویزیون و تئاتر که در روزهای اخیر از خدمات پرستاران و پزشکان تقدیر کردند

- قدردانی وزیر آموزش و پرورش از پزشکان، پرستاران و کارکنان درمانی با ارسال پیامی از پزشکان، پرستاران و کارکنان درمانی به دلیل تلاش برای پیشگیری و کنترل ویروس کرونا قدردانی کردند.

- انعکاس بیلبوردهای تشکر و قدردانی از پزشکان و پرستارانی که از کادر پزشکی مراکز درمانی مختلف با عنوان «ایران، قهرمان شماست» به صورت میان برنامه.

- قدردانی ائمه جمعه از تلاش شبانه‌روزی پزشکان و پرستاران و اقدامات همه جانبه آنان در مقابله با بیماری کرونا و ... و ...

- **تبیین جایگاه والا و ارزشمند پرستاران و پزشکان از نگاه آیات و روایات با مصادیق زیر:**

- آیه ۳۲ سوره مائده: **وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا؛** هر کس کسی را زنده بدارد چنان است که گویی تمام مردم را زنده داشته است. همچنین: هر فردی به کسی زندگی و حیات تازه‌ای ببخشد، مثل این است که به بشریت حیات تازه‌ای بخشیده است و این آیه به خوبی اهمیت و جایگاه حرفه‌هایی مثل پرستاری را نشان می‌دهد.

- **پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند:** هر کس غذای بیمار را به او بخورد، خداوند از میوه‌های بهشتی به او بخورد.

- **پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند:** هر کس برای بر آوردن نیاز بیماری بکوشد، چه آن را برآورده سازد و چه نسازد، مانند روزی که از مادرش زاده شد، از گناهانش پاک می‌شود.

□ جمع بندی

در ادوار تاریخی کشور ما همواره؛ دوره‌های بحرانی وجود داشته که توأم با مجاهدت و تلاش بوده است. از دوران دفاع مقدس گرفته تا دوران تحریم‌ها و مخاطرات طبیعی و ... اما آنچه در این بین مورد توجه است؛ همت والای مردم و مسئولان در مبارزه با بحران‌ها و مخاطرات بوده است.

کرونا و راهکارهای مبارزه با آن که عمدتاً کادر درمانی کشور را درگیر خود کرده می‌طلبند که همچون گذشته پر افتخار کشورمان؛ همچنان در مقابل آن ایستادگی کرده و با قدرشناسی از کادر درمانی کشور اعم از پزشکان و پرستاران که بعضاً از جان خود در این بین گذشتند؛ نهایت تقدیر و تشکر را به عمل آورد.